

ФІЗИЧНА ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ, ЯК КОМПОНЕНТ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ОФІЦЕРІВ-ЖІНОК ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Домінюк Михайло^{1,2}, Тьорло Олена², Хіменес Христіна¹, Котов Сергій²

¹Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського

²Львівський державний університет внутрішніх справ

Анотація

Актуальність теми дослідження.

Спеціальна підготовленість поліцейських, в тому числі жінок, є одним із пріоритетних чинників якості їх правоохоронної діяльності в підрозділах Національної поліції України, забезпечення законності при охороні правопорядку та боротьбі зі злочинністю в державі. Однак недостатній рівень розвитку загальних і спеціальних фізичних якостей офіцерів-жінок органів внутрішніх справ, відповідно недостатній рівень їх спеціальної підготовленості негативно впливають на їх професійну діяльність у підрозділах Національної поліції України.

Метою роботи є виявлення залежності ефективності професійної діяльності офіцерів-жінок підрозділів Національної поліції України від рівня їх фізичної підготовленості. **Методи дослідження:** теоретичний аналіз та узагальнення літературних джерел за тематикою дослідження, соціологічні методи, документальний метод.

Результати роботи. У статті розкрито проблемне питання щодо необхідності вдосконалення рівня фізичної підготовленості правоохоронців-жінок Національної поліції України з метою підвищення їх професійної підготовленості щодо охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічного порядку та безпеки громадян.

Висновки. З'ясовано, що високий рівень фізичної підготовленості, який є компонентом спеціальної підготовленості, офіцерів-жінок Національної поліції України тісно пов'язаний із ефективністю їх професійної діяльності. Результати проведеного дослідження свідчать про необхідність підвищення рівня фізичної підготовленості, що сприятиме підвищенню рівня спеціальної підготовленості, й покращенню якості виконання службових завдань.

Physical training as a component of special training of female officers of the national police of Ukraine

Dominiuk Mykhailo,

Torlo Olena,

Khimenes Khrystyna,

Kotov Serhii

Abstract

Special training of police officers, including women, is one of the priority factors in the quality of their law enforcement activities in the units of the National Police of Ukraine, ensuring law and order in law enforcement and combating crime in the country. However, the insufficient level of development of general and special physical qualities of female police officers, respectively, the insufficient level of their special training negatively affect their professional activities in the units of the National Police of Ukraine. **The purpose of the study** was to investigate the dependence of the effectiveness of professional activities of female officers of the National Police of Ukraine on the level of their physical fitness.

Research methods: theoretical analysis and generalization of literature sources on the research topic, sociological methods, documentary method. **Results.** The article reveals the problematic issue of the need to improve the level of physical fitness of women law enforcement officers of the National Police of Ukraine in order to improve their training in protecting human rights and freedoms, combating crime, maintaining public order and security.

Conclusions. It was found that the high level of physical fitness, which is a component of special training, female officers of the National Police of Ukraine is closely related to the effectiveness of their professional activities. The results of the study indicate the need to increase the level of physical fitness, which will increase the level of special training and improve the quality of performance of official duties.

Ключові слова: *фізична підготовленість, Keywords: physical fitness, professional*

I. Науковий напрям

професійна діяльність, жінки- activity, women law enforcement officers. правоохоронці.

Постановка проблеми. Процес підготовки правоохоронців підрозділів Національної поліції України (НПУ), в тому числі і жінок, до професійної діяльності обумовлюється низкою чинників, зокрема, вимогами до їх фізичної підготовленості [7; 9].

Спеціальна підготовленість жіночого контингенту підрозділів НПУ характеризується об'єктивною готовністю їх до ефективних професійних дій з мінімальним ризиком для життя та здоров'я та є одним із пріоритетних чинників якості їх правоохоронної діяльності у підрозділах НПУ, забезпечення законності при охороні правопорядку та боротьбі зі злочинністю в Україні [13; 14]. Ключовим компонентом спеціальної підготовленості офіцерів-жінок підрозділів НПУ є їх фізична підготовленість.

Проте, на теперішній час, простежується недостатній рівень фізичної підготовленості офіцерів-жінок НПУ, що може негативно вплинути на ефективність виконання службово-оперативних завдань і їх професійну діяльність.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У наукових працях В. В. Бондаренка (2016, 2019, 2020), О. А. Моргунова (2011, 2017), А. М. Ковальчука (2011, 2020) Ю. М. Антошківа (2006, 2011), Ю. В. Вереньги (2013, 2014), О. А. Чичкан (2019, 2020), О. А. Яреценка (2008, 2020), В. Г. Грибана (2016), С. М. Безпалого (2017), В. І. Пліска (2018), О. В. Хацаюка (2019), О. І. Камаєва (2004) та інших вчених достатньо ґрунтовно розглянута проблематика розвитку фізичних якостей співробітників-чоловіків правоохоронних органів МВС України з метою забезпечення ефективності виконання службових завдань.

У роботах В. А. Дідковського (2013, 2019, 2021), О. В. Кузенкова (2013, 2020), В. В. Колеснікова (2020), А. В. Забори (2020), Ю. А. Компанійця (2012), О. В. Савінова (2010), А. Головченка (2003), І. П. Зазорка (2001) та інших науковців розкрито питання вдосконалення рівня фізичної підготовленості правоохоронців з метою підвищення їх професійної підготовки з охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічного порядку тощо.

Емпіричні дослідження з метою підвищення рівня фізичної підготовленості поліцейських-жінок підрозділів Національної поліції частково висвітлені у доробках багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців: О.І. Тьорло (2008, 2015, 2021), М.О. Боровика (2016, 2017, 2020), О.С. Панової (2018, 2019), А.К. Карданова (2013, 2016), М.Л. Логвиненко (2020), О.А. Яреценка (2021), О.А. Жидкової (2016), Н.Л. Полішко (2020), О.А. Ярмошук (2001), Н.Ю. Худякової (2020), А.В. Скворцова (2017), М.М. Домінюка (2022).

Ґрунтовний аналіз літературних джерел за тематикою дослідження дає право стверджувати, що фізична підготовленість офіцерів-жінок підрозділів НПУ – це певний фізичний стан, який обумовлений високим рівнем розвитку загальних і спеціальних фізичних якостей, а також ступенем сформованості прикладних рухових навичок і вмінь правоохоронців-жінок [12].

Високий рівень фізичної підготовленості офіцерів-жінок підрозділів

НПУ досягається у процесі систематичних занять фізичною підготовкою. Фізична підготовка, яка є однією із складових системи службової підготовки працівників Національної поліції України, здійснюється відповідно до наказу МВС України № 50 та спрямована на усебічну підготовку фахівців НПУ, які здатні ефективно здійснювати затримання правопорушника, зокрема силового, в умовах фізичного опору, стійко переносити фізичні та психологічні навантаження без зниження професійної працездатності, діяти вміло без упередження за будь яких нестандартних ситуацій [10].

На нашу думку, дослідження фізичної підготовленості, як компоненту спеціальної підготовленості офіцерів-жінок НПУ з метою підвищення якості їх службової діяльності, є невичерпаним та актуальним.

Мета дослідження: визначити залежність ефективності професійної діяльності офіцерів-жінок підрозділів Національної поліції України від рівня їх фізичної підготовленості.

Матеріал та методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення літературних джерел за тематикою дослідження, соціологічні методи, документальний метод.

Результати дослідження. Систематизуючи погляди науковців та власний досвід, можемо констатувати, що високий рівень фізичної підготовленості поліцейським-жінкам необхідний для:

- припинення як поодиноких, так і групових порушень громадського порядку, а також масових заворушень;
- затримання злочинців або правопорушників, у тому числі озброєних, як особисто, так і в складі групи з правомірним застосуванням поліцейських заходів примусу;
- припинення протиправних дій за допомогою застосування заходів фізичного впливу (силові якості та механічний вплив) й вогнепальної зброї (прийняття рішення про застосування та використання вогнепальної зброї, вибір цілі для знешкодження);
- ефективного володіння прийомами особистої безпеки в штатних та екстремальних ситуаціях, у разі силового припинення протиправних дій, а також у разі аварій, катастроф та інших надзвичайних ситуацій;
- результативного застосування основних різновидів спеціальних засобів, які перебувають на озброєнні в підрозділах НП, та дотримання правил їх експлуатації та застосування [2; 4; 5; 16; 17].

Однією з ключових особливостей професійної діяльності жінок-поліцейських є застосування ними поліцейських заходів для успішного виконання функціональних обов'язків. «Поліцейський захід» – це дія або комплекс дій превентивного чи примусового характеру, що обмежує певні права та свободи особи й застосовують поліцейські відповідно до закону для забезпечення виконання покладених на поліцію повноважень і поділяються на превентивні заходи та заходи примусу [3; 7]. Якщо для застосування превентивних заходів потрібні більшою мірою теоретичні знання, уміння та навички, які не потребують особливої фізичної підготовки, то для застосування поліцейських заходів примусу, високий рівень фізичної підготовленості є головною умовою. До поліцейських заходів примусу

відносяться: фізичний вплив (сила); застосування спеціальних засобів; застосування вогнепальної зброї [11]. Фізичний вплив передбачає застосування будь-якої фізичної сили, а також спеціальних прийомів боротьби з метою припинення протиправних дій правопорушників.

За допомогою аналізу спеціальної літератури [7; 11], було встановлено, що серед заходів фізичного впливу, які застосовували поліцейські під час затримання правопорушників, основними прийомами затримання є загини рук за спину та важелі руки назовні або всередину. Крім того, майже на 50% затриманих осіб застосовували спеціальні засоби – кайданки ПР-73.

З цієї причини фахівці рекомендують під час практичних занять з офіцерами-жінками більше часу відводити на відпрацювання прийомів затримання зловмисників і прийомів самозахисту в обмеженому просторі, конвоювання сходами, посадку та висадку з автомобіля тощо [1; 8; 14]. Також учені акцентують увагу на необхідності проведення занять у форменому одязі, у тому числі в зимовій формі.

Згідно керівних документів, з метою якісного виконання службових обов'язків, підтримання публічної безпеки та громадського порядку, жінки-поліцейські залучаються до пішого виду патрулювання та на службових автомобілях [6; 7]. Тривалість робочої зміни у жінок може сягати понад дванадцять, інколи й до шістнадцяти годин, включаючи й подвійні нічні зміни. Це призводить до надмірної втоми, що у свою чергу може призвести до погіршення показників психофізичної готовності поліцейських: зниження силових та швидкісних показників організму, подовження середнього значення часу реакції; послаблення точності визначення часових інтервалів; наявність як швидкісних імпульсивних реакцій, так і загальмованих [11].

Також існують певні складнощі щодо застосування зброї та фізичної сили у випадках, коли жінки-поліцейські опиняються в конфліктній ситуації під час несення служби. Так, здебільшого жінки невисокі на зріст і з невеликою власною масою тіла, виглядають потенційно уразливішими ніж чоловіки, та викликають схильність правопорушників зневажати їх, що у свою чергу ще раз підкреслює необхідний високий рівень фізичної підготовленості жінок-поліцейських. Тому доцільно під час практичних занять зі спеціальної фізичної підготовки з офіцерами-жінками формувати вміння та навички із застосування прийомів рукопашного бою, у тому числі у положенні лежачи, дотриманні особистої дистанції, влучної стрільби, ефективного переслідування, використанні захватів і больових прийомів, а також психологічної стійкості та впевненості у власних можливостях [2; 8; 13; 15].

Використовуючи соціологічний метод анкетування, що було спрямоване на дослідження стану спеціальної підготовленості поліцейських жіночої статі (офіцерів-жінок, n=114), які проходять службу у підрозділах Національної поліції в різних регіонах України, а також на визначення їх рівня фізичної підготовленості, фізичного розвитку та функціонального стану, нами було з'ясовано ряд фактів.

Протягом року служби, під час службово-оперативної діяльності, потреба у застосуванні (прояві) фізичних якостей офіцерами-жінками НПУ представлена на рис. 1.

I. Науковий напрям

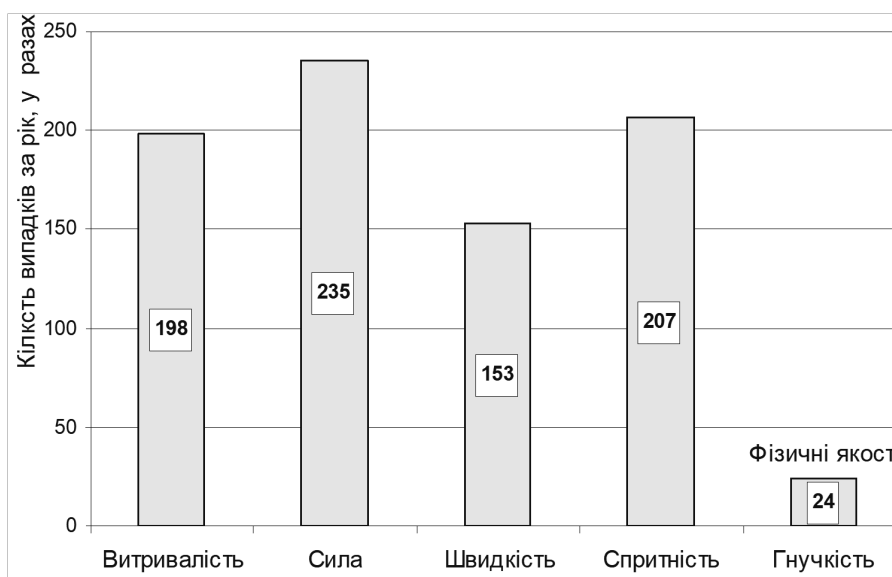

Рис. 1. Аналіз застосування фізичних якостей поліцейськими-жінками підрозділів Національної поліції протягом року, у разях

Так, найбільше респондентів-жінок вказали на прояв та застосування у процесі переслідування, затримання, конвоювання правопорушників саме силових якостей – 235 випадків. Понад 200 разів правоохоронці-жінки демонстрували вміння та навички у спритності під час певних нештатних ситуацій. Розвинені фізичні якості у витривалості та швидкості знадобилися офіцерам-жінкам Національної поліції 198 і 153 разів протягом року відповідно. Лише 24 рази жінкам-поліцейським знадобилися гнучкість хребта та суглобів під час виконання службових завдань.

Результати проведеного опитування яскраво свідчать про гостру необхідність розвитку в порядку значущості тих фізичних якостей офіцерів-жінок Національної поліції, які ефективно впливають на якість виконання ними своїх функціональних обов'язків, особливо у нештатних службових ситуаціях.

Також, використовуючи результати анкетування, нам вдалося з'ясувати питання про стан потреби офіцерів-жінок НПУ у рівні власної фізичної підготовленості. Результати опитування представлені на рис. 2.

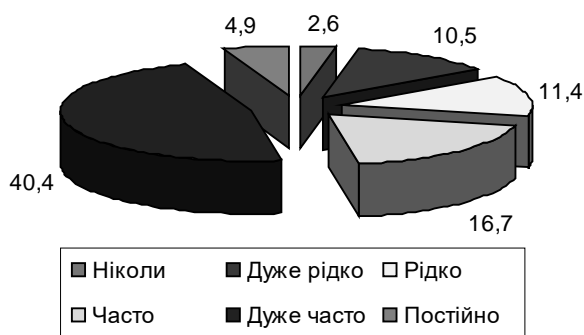

Рис. 2. Кількість офіцерів-жінок підрозділів Національної поліції, які відчували недостатній рівень фізичної підготовленості протягом року, у відсотках

Так, на запитання «Чи траплялися випадки, коли Ви відчували недостатній рівень фізичної підготовленості і як часто?» 40,4% (n=46) жінок-респондентів відповіли «Дуже часто»; 16,7% (n=19) – «Часто»; 11,4% (n=13)

– «Рідко» й 10,5% (n=12) жінок дуже рідко відчували недостатній рівень фізичної підготовленості під час оперативно-службової діяльності. Важливо наголосити, що 4,9% (n=7) офіцерів-жінок підрозділів НПУ на поставлене запитання відповіли, що постійно відчують недостатній рівень власної фізичної підготовленості у процесі служби. І лише 2,6% (n=3) опитаних жінок-правоохоронців вважають свій рівень фізичної підготовленості високим і ніколи не відчували потребу підвищення його рівня.

Дискусія. Очевидно, що рівень фізичної підготовленості офіцерів-жінок підрозділів Національної потребує суттєвого підвищення. Необхідність розв'язання окресленої проблеми, а також вивчення літературних джерел і аналіз результатів службової діяльності жінок-поліцейських надали можливість виявити певну суперечність між реальною потребою держави та НПУ у висококваліфікованих фахівцях із високим рівнем фізичної підготовленості та дійсно недостатнім рівнем їх готовності у процесі навчання у ЗВО МВС зі специфічними умовами навчання.

Для вирішення цієї проблеми слід здійснити теоретичне й методичне обґрунтування новітніх підходів до вдосконалення системи підготовки майбутніх офіцерів-жінок НПУ, яка сприяла б формуванню спеціальної підготовленості до ефективного виконання службової діяльності. Нагальною є потреба розроблення програми підвищення рівня спеціальної підготовленості майбутніх офіцерів-жінок підрозділів Національної поліції із використанням ефективних засобів фізичної підготовки в освітньому процесі.

Таким чином високий рівень фізичної підготовленості має бути обов'язковою вимогою для поліцейських жінок Національної поліції, як для кандидатів на проходження служби, так і для досвідчених офіцерів-жінок, які мають достатній стаж службової діяльності.

Висновки. Дослідження спеціальної літератури, особливостей службової діяльності жінок-поліцейських, результати анкетування офіцерів-жінок підрозділів НПУ засвідчили необхідність перегляду й удосконалення програми професійної підготовки поліцейських, розроблення програми підвищення рівня фізичної підготовленості, яка б урахувала специфіку діяльності саме жіночого контингенту та сприяла формуванню спеціальної підготовленості до ефективного виконання службово-оперативних завдань.

Новітні наукові здобутки в галузі фізичного виховання та спорту експериментально доводять позитивну кореляцію між розвитком фізичних якостей поліцейських і ефективністю їхньої професійної діяльності – підвищення рівня фізичної підготовленості офіцерів-жінок підрозділів НПУ сприятиме покращенню показників їхньої службової діяльності.

Перспективи подальших досліджень. Передбачається проведення дослідження переваг і перспектив включення засобів гирьового спорту до програми спеціальної фізичної підготовки майбутніх офіцерів-жінок підрозділів Національної поліції України.

Список літературних джерел

1. Антошків Ю.В., Петришин Ю.В. (2004). Взаємозв'язок рівня загальної та спеціальної фізичної підготовленості в системі професійно-прикладної

References

1. Antoshkiv Iu.V., Petrishin Iu.V. (2004). Vzaiemozv'iazok rivnia zagal'noi ta special'noi fizichnoi pidgotovlenosti v sistemi profesijno-prikladnoi fizichnoi

I. Науковий напрям

- фізичної підготовки перемінного складу вищих закладів освіти Міністерства надзвичайних ситуацій України. *Молода спортивна наука України* : Зб. наук. праць. Львів: НВФ "Укр. технології". Вип. 8. Т. 3. 6-9.
2. Боровик М.О. (2017). Особливості фізичної підготовки жінок поліцейських. *Наукові досягнення, відкриття та шляхи розвитку педагогічної науки: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 26-27 травня 2017 р.). Запоріжжя : Класичний приватний університет.* 11–15.
 3. Вареньга Ю.В. (2015). Удосконалення фізичної підготовки працівників МВС України на етапі професійного становлення: дис. ...канд. наук з фіз. вих. і спорту: 24.00.02. Львів. 262 с.
 4. Добровольский В.Б. (2003). Взаимосвязь показателей физической подготовленности и успеваемости курсантов-женщин. *Фізична підготовка військовослужбовців* : матеріали II наук.-метод. конф. 9-10 січня 2004 р. Київ. 23–29.
 5. Домніцак В.В. (2012). Удосконалення спеціальної фізичної підготовки курсантів ВНЗ МВС України як компонента професійної готовності майбутніх офіцерів міліції. *Право і безпека. 1 (43).* 222–226.
 6. Егоров Е.П., Зун А.В., Пушкарев А.С. (1996). Оценка психофизиологического состояния женщин, несущих дежурство в закрытых сооружениях. *Теория и прикладные вопросы обитаемости и профессионального отбора* : сб. науч. тр. СПб. : Североморск. Ч. 1. С. 32.
 7. Дідковський В.А. (2019). Фізична підготовка працівників Національної поліції України : навч. посіб. [В. А. Дідковський, В. В. Бондаренко, О. В. Кузенков]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, ФОР Кандиба Т. П. 98 с.
 8. Луцак А. (2000). Роль спеціальної фізичної підготовки у навчально-тренувальному процесі працівників міліції. *Молода спортивна наука України.* Львів, Вип. 4. Т.4. 190–192.
 9. Полішко Н.Л. (2020). Фізична підготовка як умова реалізації трудової функції жінками-поліцейськими. *pidgotovki pereminnogo skladu vishchikh zakladiv osviti Ministerstva nadzvichajnikh situacij Ukraini. Moloda sportivna nauka Ukraini* : Zb. nauk. prac'. L'viv: NVF "Ukr. tekhnologii". Vip. 8. T. 3. 6-9.
 2. Borovik M.O. (2017). Osoblivosti fizichnoi pidgotovki zhinok policejs'kikh. *Naukovi dosiagnennia, vidkrittia ta shliakhi rozvitku pedagogichnoi nauki: materialy Vseukr. nauk.-prakt. konf. (m. Zaporizhzhia, 26-27 travnia 2017 r.). Zaporizhzhia : Klasichnij privatnij universitet.* 11–15.
 3. Varen'ga Iu.V. (2015). Udoskonalennia fizichnoi pidgotovki pracivnikiv MVS Ukraini na etapi profesijnogo stanovlennia: dis. ...kand. nauk z fiz. vikh. i sportu: 24.00.02. L'viv. 262 s.
 4. Dobrovolskij V.B. (2003). Vzaimosviaz' pokazatelej fizicheskoi podgotovlennosti i uspevaemosti kursantov-zhenshchin. *Fizichna pidgotovka vijs'kovosluzhbovciv* : materialy II nauk.-metod. konf. 9-10 sichnia 2004 r. Kiiiv. 23–29.
 5. Domnicak V.V. (2012). Udoskonalennia special'noi fizichnoi pidgotovki kursantiv VNZ MVS Ukraini iak komponenta profesijnoi gotovnosti majbutnikh oficeriv milicii. *Pravo i bezpeka. 1 (43).* 222–226.
 6. Egorov E.P., Zun A.V., Pushkarev A.S. (1996). Ocenka psikhofiziologicheskogo sostoianiiia zhenshchin, nesushchikh dezhurstvo v zakrytykh sooruzheniiah. *Teoriia i prikladnye voprosy obitaemosti i professional'nogo otbora* : sb. nauch. tr. SPb. : Severomorsk. Ch. 1. S. 32.
 7. Didkovskij V.A. (2019). Fizichna pidgotovka pracivnikiv Nacional'noi policii Ukraini : navch. posib. [V. A. Didkovskij, V. V. Bondarenko, O. V. Kuzenkov]. Kiiiv : Nac. akad. vnutr. sprav, FOP Kandiba T. P. 98 s.
 8. Lushchak A. (2000). Rol' special'noi fizichnoi pidgotovki u navchal'no-trenaval'nomu procesi pracivnikiv milicii. *Moloda sportivna nauka Ukraini.* L'viv, Vip. 4. T.4. 190–192.
 9. Polishko N.L. (2020). Fizichna pidgotovka iak umova realizacii trudovoi funkcii zhinkami-policejs'kimi. *Pidpriemnictvo, gospodarstvo i pravo.* 10. 67–72.
 10. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro organizaciiu sluzhbovoi pidgotovki pracivnikiv Nacional'noi policii Ukraini :

- Підприємництво, господарство і право.* 10. 67–72.
10. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України : наказ МВС України від 26 січ. 2016 р. № 50. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16>.
 11. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // Відомості Верховної Ради України від 09.09.2015. 2015. № 40-41.
 12. Спеціальна фізична підготовка : навч. посіб. / [В. Бондаренко, С. Решко, В. Дідковський та ін.] ; за заг. ред. В. Чернея, Р. Сербина. Київ : Нац. акад. внутр. справ, ФОР Кандиба Т. П., 2021. 341 с.
 13. Тьорло О.І., Домініук М.М., Голодівський М.Ф., Кмицяк М.В., Костовський М.Г., Підпригора М.В. (2022). Обґрунтування необхідності підвищення рівня спеціальної підготовленості майбутніх офіцерів-жінок підрозділів Національної поліції. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)* : зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова. 2 (146) 22. 132–135. DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2022.2(146)28.
 14. Тьорло О.І. (2010). Зміни показників спеціальної фізичної підготовленості та фізичної працездатності курсантів-жінок протягом навчального року : монографія. Львів. ЛДУВС. 264 с.
 15. Baldi K.A. (1991). An Overview of Physical Fitness of Female Cadets at the Military Academies. *Milit. Med.* 156. (10). 537-539.
 16. Dominiuk M. (2021). Modernization of sports training of police female cadets engaged in kettlebell lifting. *Актуальные вопросы современной науки: Мат-лы международ. науч.-практ. конф., посвященной 30-летию Независимости Республики Казахстан* (г. Караганда, 26 ноября 2021 г.). г. Караганда: Карагандинская академия МВД
 - nakaz MVS Ukraini vid 26 sich. 2016 r. vol. 50. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16>.
 11. Pro Nacional'nu policiiu : Zakon Ukraini vid 02.07.2015 vol. 580-VIII // Vidomosti Verkhovnoi Radi Ukraini vid 09.09.2015. 2015. vol. 40-41.
 12. Special'na fizichna pidgotovka : navch. posib. / [V. Bondarenko, S. Reshko, V. Didkovs'kij ta in.] ; za zag. red. V. Cherneia, R. Serbina. Kiiiv : Nac. akad. vnutr. sprav, FOP Kandiba T. P., 2021. 341 s.
 13. T'orlo O.I., Dominiuk M.M., Golodivs'kij M.F., Kmicziak M.V., Kostovs'kij M.G., Pidoprigora M.V. (2022). Obgruntuвання neobkhdnosti pidvishchennia rivnia special'noi pidgotovlenosti majbutnikh oficeriv-zhinok pidrozdiliv Nacional'noi policii. *Naukovij chasopis Nacional'nogo pedagogichnogo universitet imeni M. P. Dragomanova. Seriiia vol. 15. Naukovo-pedagogichni problemi fizichnoi kul'turi (fizichna kul'tura i sport)* : zb. naukovikh prac' / Za red. O. V. Timoshenka. Kiiiv : Vid-vo NPU imeni M.P. Dragomanova. 2 (146) 22. 132–135. DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2022.2(146)28.
 14. T'orlo O.I. (2010). Zmini pokaznikiv special'noi fizichnoi pidgotovlenosti ta fizichnoi pracezdatnosti kursantiv-zhinok protiaгом navchal'nogo roku : monografiia. L'viv. LDUVS. 264 s.15. Valdi K. A. An Overview of Physical Fitness of Female Cadets at the Military Academies. *Milit. Med.* 1991. Vol. 156. No 10. P. 537-539.
 15. Baldi K.A. (1991). An Overview of Physical Fitness of Female Cadets at the Military Academies. *Milit. Med.* 156. (10). 537-539
 16. Dominiuk M. (2021). Modernization of sports training of police female cadets engaged in kettlebell lifting. *Aktualnye voprosy sovremennoi nayki: Mat-ly mezhdynarod. nauch.-prakt. konf., posviashchennoi 30-letyiu Nezavisimosti Respubliki Kazakhstan* (h. Karahanda, 26 noiabria 2021 h.). h. Karahanda: Karahandynskaia akademiia MVD Respubliki Kazakhstan im. B. Beisenova, 113–114.

I. Науковий напрям

- Республики Казахстан им. Б. Бейсенова. 113–114.
17. Sherman L. W. & The National Advisory Commission on Higher Education for Police Officers (1998). The quality of police education. San Francisco: Jossey-Bass Publishers. 172 p.
17. Sherman L. W. & (1998). The National Advisory Commission on Higher Education for Police Officers (1998). The quality of police education. San Francisco: Jossey-Bass Publishers. 172 p.

DOI: 10.31652/2071-5285-2022-13(32)-26-34

Відомості про авторів:

Домінюк М. М.; [orcid.org/ 0000-0001-5916-1640](https://orcid.org/0000-0001-5916-1640); mqnimod@gmail.com; Львівський державний університет внутрішніх справ, вул. Городоцька 26, Львів, 79000, Україна.

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, вул. Тадеуша Костюшка, 11, Львів, 79000, Україна.

Тьорло О. І.; orcid.org/0000-0001-7828-6975; tyorlo@ukr.net; Львівський державний університет внутрішніх справ, вул. Городоцька 26, Львів, 79000, Україна.

Хіменес Х. Р.; orcid.org/0000-0002-8677-6701; kh.khimenes@gmail.com; Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, вул. Тадеуша Костюшка, 11, Львів, 79000, Україна.

Котов С. М.; orcid.org/0000-0001-9933-4323; skgbk63@gmail.com; Львівський державний університет внутрішніх справ, вул. Городоцька 26, Львів, 79000, Україна.